

Fornyelse av fagene i skolen

- Hvor langt har vi kommet i arbeidet?
- Hva er planene fremover?
- Hvordan vil vi samarbeide for å skape god involvering i arbeidet med fagfornyelsen?

Tone B. Mittet, Utdanningsdirektoratet

Hvis vi retter blikket fremover...

Samlingen i dag: Dialogkonferansen skal være med på å bygge felles forståelse for intensjonene med fagfornyelsen og å finne muligheter for samskaping og medvirkning helt ut i kommunene og skolene.

kritisk_tenkning
tverrfaglige_temaer lære_å_lære
nytt_kompetansebegrep
dybde_læring
progresjon reflekasjon
fornyede_læreplaner
selvregulert_læring elevinvolvering verdiløft
metakognisjon

Hvorfor en fornyelse av læreplanverket?

Læreplanverket skal fornyes fordi

- samfunnet endres – og da må også utdanningssystemet følge med
- mange elever har et for svakt faglig utbytte av opplæringen
- det er ikke god nok sammenheng mellom ulike deler av læreplanverket
- læreplanene for fag er for omfattende så det blir for lite tid til dybdelæring

Grunnlaget

2015

NOU : Fremtidens skole – Fornyelse av fag og kompetanser

2016

Stortingsmelding: Fag – Fordypning – Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet

11.10.2016

Innstilling 19 S (2016-2017) og Stortingsvedtak

KD februar 2017: Strategi for fagfornyelsen av Kunnskapsløftet og Kunnskapsløftet samisk

Februar 2017 Oppdragsbrev fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet

Strategi for fagfornyelsen av Kunnskapsløftet og Kunnskapsløftet samisk

- Strategi for involvering:
 - KD har utviklet en strategi for involvering av sentrale parter, slik at disse kan være orientert, bidra og forplikte seg i arbeidet med fagfornyelsen
 - Partene er: Sametinget, KS, Utdanningsforbundet, Skolenes landsforbund, Norsk lektorlag, Skolelederforbundet, Nasjonalt råd for lærerutdanning (NRLU) og Elevorganisasjonen
- Bred involvering og ulike former for involvering:
 - Andre aktører i og utenfor skolesystemet vil også ha viktige bidrag til fagfornyelsen, blant annet ulike interesseorganisasjoner, andre samfunnsaktører og representanter for arbeids- og næringsliv
 - Ta i bruk ulike arenaer for deltakelse som kan stimulere til kunnskapsutvikling, dialog og samarbeid

Ulike faser i arbeidet og status

Ny overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen

Forslag til ny generell/overordnet del av læreplanverket for grunnopplæringen er nå fastsatt (men formelt ikke iverksatt ennå), og skal erstatte gjeldende Generell del og Prinsipper for opplæringen.

Den nye overordnede delen skal

- sikre et verdiløft i skolen gjennom bedre å innlemme verdiene i formålsparagrafen i opplæringen
- skal gi føringer for opplæring i fag og prinsipper for skolens praksis

The screenshot shows the top navigation bar of the Regjeringa.no website, featuring the Norwegian coat of arms and the text "Regjeringa.no". Below the navigation bar are several menu items: "Tema", "Dokument", "Aktuelt", "Departement", and "Regjering". The main content area displays a news article titled "Skolens nye 'grunnlov' er fastsett" (The school's new 'constitution' is established), dated 01.09.2017. The article text states that the government has today established a new overarching part of the curriculum plans in schools, involving teachers, principals, and others in the work to create this new part, which describes the values to be in schools in the future, as stated by the Minister of Education, Torbjørn Røe Isaksen.

Hva skal gjøres – læreplaner for fag

- Alle fagene i grunnskolen og de gjennomgående fagene i videregående opplæring skal gjennomgås og fornyes
 - Tydeligere prioriteringer - dybdelæring - fagenes kjerneelementer
 - Kompetansebaserte læreplaner, men tydeligere retning for valg av innhold
 - Struktur: Formål, hovedområder og kompetansemål skal videreutvikles
 - Bedre progresjon og sammenheng i fag og mellom fag

Hva skal gjøres – læreplaner for fag

- Tre prioriterte tverrfaglige temaer
 - skal komme tydelig fram i læreplanene i de fagene der det er faglig relevant

- Verdiløft gjennom ny overordnet del
 - ... og som skal innlemmes i alle fag på alle nivåer

Demokrati og medborgerskap
Bærekraftig utvikling
Folkehelse og livsmestring

Hovedprinsippene i Kunnskapsløftet skal ligge fast

- Fortsatt kompetansemål
 - men fornyet kompetansebegrep
- De grunnleggende ferdighetene beholdes
 - men skal videreutvikles

Bedre sammenheng mellom de ulike styringsdokumentene

- Læreplanverket skal være et godt **styringsdokument** og **arbeidsverktøy** for alle nivåer i skolen

FORMÅLSPARAGRAFEN

Formålsparagrafen for barnehagen:
Barnehagen skal **hjelpe til med** å gi barna oppdragelse **i samsvar med kristne grunn**

Formålsparagrafen for grunnskolen:
Grunnskolen skal i samarbeid og forståing **hjelp** til med å gi elevene **ei kristen og oppseding**,...

Formålsparagrafen for videregående skole:
Den videregående opplæringa skal vere med **kjennskapen til og forståinga av dei kris** humanistiske grunnverdiane, den nasjonale kulturarven vår, ...

HØ AUL

LÆRINGSPLAKATEN

skolens samfunnskontrakt

JØRUNN MØLLER OG LIV SUNDLI (RED.)

Høgskoleforlaget

LÆREPLAN

FOR GRUNNSKOLE,
VIDEREGÅENDE OPPLÆRING
OG VOKSENOPPLÆRING

GENERELL DEL

- Utdanningsdirektoratet
Læreplan i norsk
Fastsatt som forskrift av Kunnskapsdepartementet 20.06.2013
Gjelder fra 01.08.2013
- Utdanningsdirektoratet
Læreplan i naturfag
Fastsatt som forskrift av Kunnskapsdepartementet 20.06.2013
Gjelder fra 01.08.2013
- Utdanningsdirektoratet
Læreplan i kunst og håndverk
Gjelder fra 01.08.2006

Ny generell del

Fase 1 i fagfornyelsen:

- Planlegge fagfornyelsen, implementering og evaluering
- Beslutte hvordan verdigrunnlaget og generell del skal integreres i fag
- Utvikle og beslutte hvordan de grunnleggende ferdighetene og de tverrfaglige temaene skal integreres i fag
- Ta stilling til læreplanfaglige spørsmål
- Utvikle kjerneelementer i fag
- Utforme retningslinjer for utvikling av læreplaner

Fase 2 i fagfornyelsen:

- Utvikle læreplanutkast
- Høring av læreplanutkast
- Utvikle endelige læreplaner
- Utvikle veiledningsressurser

Fase 3 i fagfornyelsen

- Forberede bruk av læreplanene i fag
- Læreplanene tas i bruk i opplæringen

FASER I ARBEIDET OG TIDSPLAN

Involvering og implementering

Evaluering

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

Tidsplan for fornyelse av fagene i skolen

Involvering og implementering fra starten av arbeidet – hva betyr det?

Noen eksempler:

- vi legger vekt på at implementering starter samtidig med utviklingen av innholdet i læreplanene
 - Vi ønsker blant annet at vi sammen med skolesektoren utvikler en felles forståelse for endringene, hva de innebærer og at vi forbereder oss på endringene som kommer
- vi ønsker å jobbe åpent, involverende og skape innholdet sammen med skolesektoren
 - Skolene og andre interessenter vil få muligheter til å komme med innspill og bidrag tidlig og underveis i arbeidet
 - Vi vil blant annet bruke nettsiden vår, blogg, spørringer, ulike sosiale medier med mer til å til å gi informasjon, få oppmerksomhet, bidrag og oppslutning rundt de endringene som skal skje
- vi ønsker å utvikle relevant informasjon og ressurser skolene kan ta i bruk underveis i arbeidet – kom gjerne med ønsker (post@udir.no)
- vi samarbeider med partene i strategi for fagfornyelsen gjennom alle fasene i fagfornyelsen. Dette er en del av forankrings- og implementeringsarbeidet

Kjerneelementer er det viktigste i faget – vi er midt i dette arbeidet

Fagets kjerneelementer er

- det elevene må lære for å kunne mestre og anvende faget
- det mest betydningsfulle faglige innholdet elevene skal arbeide med på skolen
- sentrale begreper, metoder, tenkemåter, kunnskapsområder og uttrykksformer i faget

Kjerneelementer skal prege innholdet og progresjonen i læreplanene og bidra til at elevene over tid utvikler forståelse av innhold og sammenhenger i faget.

Meld. St. 28 (2015–2016)

Hvorfor kjerneelementer? Tydeligere prioriteringer i fagene

Fagfornyelsen skal definere kjerneelementer i fag

- Tydeligere prioriteringer i fagene og fordeling av innholdet mellom fag
- Det skal legges bedre til rette for elevenes dybdelæring
- Mer fordypning, forståelse og relevans
- Redusert omfang, men fortsatt høyt ambisjonsnivå

Dybdelæring

«Dybdelæring betyr at elevene gradvis og over tid utvikler sin forståelse av begreper og sammenhenger innenfor et fag.

Overflatelæring, som legger vekt på innlæring av faktakunnskap uten at kunnskapen settes i sammenheng, står i kontrast til dybdelæring.

Elevenes læringsutbytte øker når de gjennom dybdelæring utvikler en helhetlig forståelse av fag og ser sammenhengen mellom fag, samt greier å anvende det de har lært, til å løse problemer og oppgaver i nye sammenhenger.»

Kilde: Meld. St. 28 (2015-2016) *Fag – Fordypning – Forståelse*

Status i kjerneelementarbeidet

- Vi har etablert grupper som jobber med kjerneelementene – og er godt i gang med arbeidet
- Vi har lagt ut de første skissene til arbeidet og sendt en masseutsending til skolene
 - spennende å se hva vi får inn!
- Vi oppretter referansegrupper
- Vi har opprettet tverrgående gruppe og tiltak som skal sikre helhet og sammenheng på tvers av fag

Status i arbeidet med videreutvikling av læreplanstruktur

- Vi innhenter kunnskap og anbefalinger til videreutvikling av læreplanstruktur
 - (bl.a. workshop, arbeidsgrupper, tjenstedesign/brukerinvolvering, digital løsning for visning av læreplaner og ressurser m.m.)
 - Vi skal sammenstille/oppsummere/kvalitetsjekke med interne og eksterne
- Strukturtiltakene og retningslinjer for læreplanutviklingen skal være ferdige før sommeren
- Læreplangrupper starter arbeidet august 2018

Vi skal jobbe åpent, involverende og samskapende

Fagfornyelsen

Vi skal fornye læreplanene ved å gjøre dem mer relevante for fremtiden. Fagene skal få mer relevant innhold, tydeligere prioriteringer og sammenhengen mellom fagene skal bli bedre. Her vil vi blogge om aktuelle problemstillinger rundt fornyelsen av fagene i skolen.

OM FAGFORNYELSEN

Vi skal fornye læreplanene ved å gjøre dem mer relevante for fremtiden. Fagene skal få mer relevant innhold, tydeligere prioriteringer og sammenhengen mellom fagene skal bli bedre. Her vil vi blogge om aktuelle problemstillinger rundt fornyelsen av fagene i skolen.

Kontakt oss: redaksjon@udir.no

SOSIALE MEDIER

UDIR PÅ FACEBOOK

Avsender
Utdanningsdirektoratet

Høringstid
27.09.2017

Høring publisert
06.09.2017

Vår referanse
2017/6307

Fagfornyelsen - innspill til kjerneelementer i skolefagene

1. Innledning

I arbeidet med å utvikle kjerneelementer i fagene ønsker vi å involvere alle dere som er interessert i skolens innhold. Dette arbeidet vil danne grunnlaget for arbeidet med å fornye læreplanene. **Nå gjøres det mange viktige prioriteringer.** Vi ønsker derfor å høre hva du/dere mener at er det viktigste i skolefagene.

2. Hva er kjerneelementer?

Kjerneelementene i et fag sier noe om det elevene må lære for å kunne mestre og bruke faget. Det er disse elementene elevene skal jobbe mest med. Det betyr at kjerneelementene skal danne grunnlaget for innholdet i læreplanene og bidra til at elevene over tid utvikler forståelse av innhold og sammenhenger i faget.

Fagets kjerneelementer består av sentrale begreper, metoder, tenkemåter, kunnskapsområder og uttrykksformer i faget. Alle fag har metoder, tenkemåter, begreper, kunnskapsområder og uttrykksformer som er sentrale, men fordi fagene er ulike, er det viktig at de kommer til uttrykk på fagenes premisser og med forskjellig vektning av de ulike elementene der fagene egenart krever det.

3. Vi

Du er her: Forside - Læring og trivsel - Læreplanverket - Fagfornyelsen

I oktob
handle

Vi ønsk

Du kan

Dette e
deg/de
muligh

Bli me

Lagr

Fagfornyelsen

Vi skal fornye læreplanene ved å gjøre dem mer relevante for fremtiden. Fagene skal få mer relevant innhold, tydeligere prioriteringer og sammenhengen mellom fagene skal bli bedre.

[Hva er fagfornyelsen?](#)

[Hva skjer når?](#)

[Ny generell del av læreplanverket](#)

Høsten 2017

Hva mener du skal være det viktigste i faget?

Nå er vi i gang med å prioritere hva som skal være det viktigste i skolefagene, og ønsker derfor å involvere alle dere som er interessert i skolens innhold. Dette arbeidet vil danne grunnlaget for arbeidet med å fornye læreplanene.

Kjerneelementer

Vi skal utvikle kjerneelementer for de ulike skolefagene. Dette skal være det viktigste i fagene. Se hvem som jobber med dette.

Samlinger om kjerneelementer

Se presentasjoner og blogginnlegg om hva kjerneelementgruppene mener er det viktigste i fagene.

Tidsplan for utvikling av kjerneelementer i fagene

2017

2018

Vi ønsker innspill til arbeidet i flere omganger

- 6. September første skisse på hva som skal være det viktigste i fagene publiseres.
- **27. september frist for å gi tilbakemelding på skissene for alle interesserte**
- 23. oktober andre skisse på kjerneelementer publiseres på udir.no
- 10. november frist for å gi tilbakemelding på skissene
- Feb./mars 2018 ferdige utkast publiseres på udir.no og alle kan gi innspill
- Juni 2018 kunnskapsdepartementet fastsetter kjerneelementer i fag
- August 2018 læreplangrupper starter

Hva kan vi gjøre allerede nå?

God læreplanforståelse er kjernen i en relevant læringsfremmende opplæringspraksis

Endringer i skolen som påvirker hverandre

Meld. St. 28

(2015–2016)

Melding til Stortinget

Fag – Fordypning – Forståelse

En fornyelse av Kunnskapsløftet

Meld. St. 21

(2016–2017)

Melding til Stortinget

Lærelyst

– tidlig innsats og kvalitet i skolen

Fagfornyelsen og ny modell for kompetanseutvikling

Fornyelsen av Kunnskapsløftet og ny desentralisert ordning for kompetanseutvikling må ses i sammenheng

God læreplanforståelse er grunnleggende for at arbeid med elevenes læringsutbytte er i tråd med intensjonene

Vi er alle viktige bidragsyttere i utvikling og implementering av endringene som kommer med fagfornyelsen

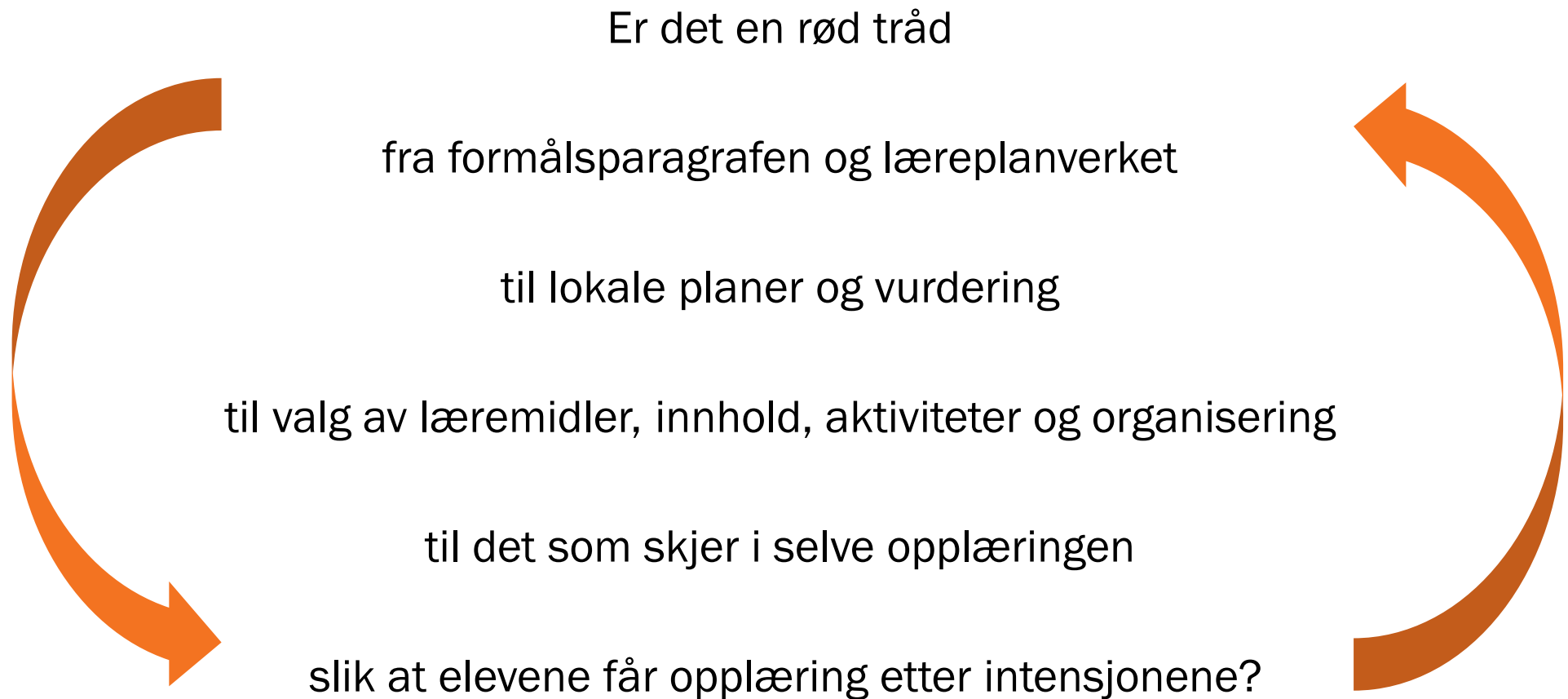
- og for å bruke de mulighetene ny modell for kompetanseutvikling gir til å koble kompetanseutvikling til fagfornyelsen

Hvordan kan vi bygge videre på erfaringene våre?

veilederkorps
realfagskommuner
språkløyper
vurdering_for_læring
ungdomstrinn_i_utvikling
bedre_læringsmiljønasjonale_prøver
elevundersøkelsen
ståstedsanalysen
fyr
nkvs

Hvordan kan vi bygge på erfaringene våre?

Styrer læreplanverket opplæringen?

Innspill og bidrag

Innspill og bidrag?

Følg med på
udir.no/fagfornyelsen,
på bloggen
<http://udirbeta.udir.no/fagfornyelsen/> og på sosiale medier

Utdanningsdirektoratet